Kecskemét, 1941 július 20. Ára 10 fillér 74. évfolyam, 29. szám

KECSKEMÉTI LAPOK

FÜGGETLEN POLITIKAI HETILAP ● MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL

KŐTÖRŐK

Napjaink, mintha a XIII. évszázad dolgozennek. Közömbösek, nem lelkesítik őket az, hogy a kovet telt szíle mikven kontvelen szabad a drákontelpalyan. Egyszerűen nem szegődnek a szomszédtól [illegible] hogy a szikkas erdei dióm felleberre szaggatja levelét. Erzékelenek, nem uis fel okvet a hüvöjtáka csobogó elektromos és egy sem reffenel meg kozulik, amikor a hatus mögött rezdanetlak a kovet. Szivtelenek és hitelenek. Nem aggodnak az eprézsa kisleányért, aki a vesedelme szikhinszevem kajaszkodive, sirva erezkedik alá és nem boldogítón, hogy a hemesset ellin dolgozottnak a biztos megélhetésért, mintha azt sem hinné, hogy túl a begytelkőkon, túl a telhiókon van Valaki aki napjinakrél, gyermekeikrol, kenyerekrol szünteleuul gondoskodik.

Szemlendrétol, a Domör kapun át a pilisi fogyekbe indultam. Gyalogsban. Jobbra balra hatalmas kőtejfák csalltak a tolmlelemnél. Pest és Nógrád vármegyék közötti tulajdonjó kepszés bányák ezek. Tizenöt, húsz méteresal rakott csillek egy osztak a tejem fölött, mint a jöllakott gulyák. Lepten nyomon bányavasokkal ta lalkoztam. Unott, összetört emberekkel akáknek farusztó vall meg a kosztos is. A fruhkelem rohanó tolum le elso benyomásimat. A sapadt, közombos hitetlen bányavasokrol. Nyugtalanitott a gondolet, hogy mi lehet mindezeknek az oka. A puszta latszatel szarmazó tielet igen felulete. Elmentem hat a dolgok gyokerig. Megmaszlam a Pilis egyik ormát es tulnan, a völgykatlanban megtaláltam azt a falut, ahol szuletteek, lokunk, vergődnek a dömörkapui bányaszok.

Fekkeresdem Fekete Béla polgamost es Bartfai Ernő Lanitói. Mindketten magyarros eserkösszerdeltel logadtak es kérecsérme kesvséggel valaszoltak. Az alabbakot mar tolük tudtam meg.

Pilisszentlászló a szentendrei járás 1370 lelkes küzsege. A falunban 260 házban, 290 csalad el. A lakosságnak osszesen 350 hold foldtulajdona van, de a kozseghez tartozik meg az 5000 holdas erdo is, mely a kultuszminisztérium vallas alapítványának javara tri allami birtok.

Pilisszentlászlóto tobol beszelo magyarul tokjak. Ezt a furcsa megbatározást a tortenelmi hatter igazolja. A kozseg az 1200 as evekben telepult. A korunyzo erdoregeljben remetek éltek, ezeket Nagy Lajos király idejében idekerult paszto kolostorukban osszegyujtötték. A falu lakossága katolikus vallasu. Templomuk a falutol, tavol, az egykori paloskolostor helyén épült. Az első paloszk a Felvadkerol „tizenhet-csaladot hoztak ide magukkal. A torökidőkben a paloszk kimenesedik lunet, de elthagytak a mar elszaporodott tolokat. Ez az asszony, akinek nevét nem ismiladta az itt elo sokkal nagyobb toldosgu magyarsagot. A tolok kepletenek vallak mielunnk elsajátitásra. A kulturallabb magyarsag kozulc a kozeledet. Mi szamitik a betelepult tolok nevelet, beralkozott. Keveredtek, osszehazasodott veluk es ennek egyik szomorú eredmenye az, hogy ebben a faluban a legkisebb gyerek is jobban beszel ma totul mint magyarul; noha az iskolaban a hittanórákon ezak magyarnyelven oktatasban reszesül. Osi magyar csaladokra lukkantunk, ahol a terfi Demjén, Embor, az asszony Varga, Bakai nevü volt es ma valamennyien toloknak vallják magukat.

A falunkan csaknem minden csaladnak van háza, egy-ket, de tiz holdnal sehol sem tobb foldje es legtobbszor ez is hatra-nyole kutyanyelvben. [illegible] tavol terül el. Egy ket lehen, vagy kecske is akad minden csaladban. A sziklak közül kevés a gabone, meg a kapasnovény. Erdo uralja ezt a tajt, de a lapalyok legtobi dusak. Ezzel a szegenysegzel is együttjár a bosges gyermekaldás. A mult evben elhal; 27 lélek. A születesek száma 40 volt. Ezek közul 1 torvenytelen. A lakossag nagytöbbsége tbes es szivbajos, de meg megdolhonatoltok, hogy a gyermekek 90 százaloka lueses fertőzöstol szenved. A férfiak [illegible] erdei favarosok, vagy erdei nagyuriminok. Az asszonyok közül többen, hivatlszerelen erdei gyogynovenyekkel kereskedenek. Hárs, kamilla, durranó maszlag, egyeb gyogyfu. Ivaldi gomba, eper, málna es hecsedli rengeteg van. Vannak csaladok, akik erdei es vadvirágokkal csakvokat kötnek, es azt Pesten rendszeresen árusitják. A férfiaknal a bányakban jünius honapban napi nyole pengo volt a legkisebb kereset. Tehat itt az emberibb élet alapjanak, az szerenyen [illegible] jöktnek minden lehetösége megvan, [illegible] hat mégis a vezetok, hogy ezt a megbizatatlan, anyagias, iszákos, fösvény, babonás, igen alacsony nivon allo népet a vezetok hermiókus összefogasa es áldozatkészsége mellett sem lehet egy-egy ezemény erdekelben osszefogni.

A lakossag hihetetlenul iszákos. Nemcak a [illegible] borozunk es pálinkázunk, hanem a nők es a gyermekek is. A Hangyavendeglőben mult evben szesztogyasztasa 52.000 P volt. A favarosok, más községekben meg csak is tobb penzt koltenek a szesze. Ez azt jelenti, hogy ebben a faluban minden lelekre napi 1.5 dl. fogyasztás esik.

Az iskolaudvart a közseg bikaistalójatol alacsony, allatszo kerites valasztja el.

Az erdo szaladsága lopásra, kesztetö az embereket, pedig tüzelőhanyt meg sohasem szenvedtek.

Az egész faluban tizenöt csaladunc van. Rendszerint első unokatestvérek házasodnak össze. A tavolabbi, szomszedos, gazdagabb faluktal elzárják a hegyek. Legritkabb eset, hogy a faluból kikerül egy leany, de az felöltöznul tötszármazó férjet valaszt. Igy a faluban a legkisebb birtokvásárlási lehetöség sincsen.

Ilyen előzmények után könnyebb megérteni ennek a lakosságnak igen alacsony vallásos, erkölcsi es szellemi erzékét. A férfiak mise helyett kocsmázni járnak. Vasarnap délután a fel falu a Hangyavendeglo elott volt. A Korlatban szesztogyasztas legkyesebben szivhajt okoz, igy a férfi mulyere zuhant annak egyre gyengebb nemzedékei. Ugy epenseggel torz termeket hoznak a világra.

Igen kevés a kivétel. Ha az apa, vagy az anya más faluból került ide es mindketten egészsége [illegible] [illegible] könnyen fel tudja szívni erzeket is.

[illegible] [illegible] [illegible] [

Divatárukban mindig a legszebb választék van a Héjjas-harisnyaházban.

„A pánszlávizmus, ugyanígy a panturanizmus nem csak ennek, hogy egy szép napon majd szétszakadjanak el azok a mai fogalmak, hogy mik azok. Ama tapasztalatnak, az a mégis-mindíttott hadosztályok, tankok és repülőgépek számra a megbízottak tudat magyarázza mellett, jelentősége, hogy „bizonyos a háborúban a szétszakadás ténye 23.000-es, ismeretes sokkal inkább 50.000-es lépésekkel térképpel dolgoznak."

Német elonyomulás a keleti hadszintéren

Német Birodalmi Iroda jelenti: Szovjet harcok után megtörtek 7134 ős szovjet ezred elhallatszó. Német jelentések szerint a német és szovjet csapatok előretörtek Hesszeváros felé. — Ezen vidéken megtörtek a szovjet ellenállási erőt. Lagoda tó felé tartok elon.

— X —

Bécsi levél az orosz kérdésről

Írta:

IFJ. SÁRKÖZY GYÖRGY

az „Uj Magyarország" bécsi munkatársa

Bécs, július 16.

Oroszország ellen megindult az [illegible] Bécsben ambar varattanul jött nem okozott meglepetést. Az emberek lelkében mintha mar rég elvárt bírtenelmi esemény következett volna be. Az egész háboru mögött feltétlenul gazdasági okokat latnak. A Führer doktos, hogy Oroszországgal egyértelmű [illegible] delgozzon, nagyrészt kozgazdasagi okokra vezethető vissza. A kelszínu és Európaja nem illo orosz kozgazdasagi rendszer nem makodott együtt a nemzet szerintiteg kozgazdasagi gepezettel. A most Oroszországon dulongo nemet hadrajozzel mögött orosz nemzedekre allnak gazdasagi csak rejlenek. Az itt lenn kozvelemenyben igen sok osszvonaget latnak az orosz es az angol szaz kozgazdasagi helyzet kozott. Szamosolyo lassy kozben elenken targyszjak az orosz-brit-dalomlom rejto gazdasagi ellenkezeket.

Oroszország a termeszetnek kozkincsekben annyo fortaszt. A vilagtermeseknek minden szamottevo termeke megtalalhato a hideg eszak a meresekli ovon keresztul huzodó a forró egyenlitto-ig. Ugy orosz alkaszon mely ezer kilometereket tudó puszta szigeban hessz-illan szinte nyolcféle alkaszban tárja elo kincset. Ugy megtalalhatott a mellyjaz fosszilis, mely igaz felismerésü a nemet angol haboru kitoresen [illegible] el. Az orosz politika hirtelen valtozasa most aromban rajtavesztett. A haborusban elgyengult ellenlelek hatalmaslasa nélkül a Führer Tekintet az arra, hogy nemet es az ellenfel, vagy angol. Csak kerosztulvonal a fent emlitett vilagtorrualatnat a gyozelem alomnaj mint az orosz legyőzere. A nyelver gyor tehat dolgozott. Minden uj-jaj tomegvarlasat legyozo mennyiszeloen. A millio es hadseregnek mozgelegyvezetesen szamolan. A nemet elgyeszes tortaszk es egybehangosan allitja, hogy az orosz nehezipar alkon annyi [illegible] ellenszerelen volt az orosz gazdasagvilagban. Minden termeszetadottsagon oroszhazaban kerult szakinogra a [illegible] es ehelyen allatan a nehezipar pu-[illegible] Az illetoen szjolondsztaok is megallapitjak hogy Oroszország hamallasa [illegible] szerenyi mint a nemet szaz haboru [illegible] Ugyanezen [illegible] szerint [illegible] a nemet szaz haboru [illegible] mely a szovjet haboru [illegible] a nehézipartól. Kapott [illegible] az orosz a [illegible] haborujaban. Az [illegible] a [illegible] tehat az [illegible] az [illegible] a [illegible] haborujaban [illegible]

es kiev majd kaliain. Moszkva es az eszaki Kaukazusnak a kornyeken felszaszerott A szabadtokin tabaron kimutatja hogy a hadi-erőgyszámelhiszo szerintalit jit helyet, mig a sorkatonasagnak csupan csak egyhabol resze volt a nelfele nyilo, azaz a balkani vakkel kejozo Oroszországbol. Minden logikai kifejezoiben mutatja az a tablazat, hogy a szabdim Oroszország teve felol, a nyugat felé tortemo tamadas volt.

Angliai Nemetországnak esetleges legyozesi kesztelle erre, a szamara eddig jol jelento lortasagra. Tomb mint valszinu hogy az angol magyokeriek szabdian visszhatvasz Moszkvabol, az orosz kormany diplomaciai kapcsolatnak ugrafelelelele frannal, mind csak elvan szinszekles volt e kel allam szerol, amely a vilag becsapolt pohiszmuveget volt hivatva eldanyeszlani. A kozos sajt tamadasok, egyutas propagandajat gunyolo ellertangok, orosz nemukoknek eltavozasai eelen fürvenyavasait az Egyesult Allamokban, jorullak tovabbra a szinszai sorhoz. Es bar megcondoljuk, hogy az USA es Szovjetorosz szag nemesik politikalag, hanem gazdasagilag es emberileg is [illegible] hatunk, hogy a kel allam, ilyen hartomokus osszhangba talalt egymassal.

A nemet lapok szivesen idezik Roosevelt elnöknek egyik beszedet, aki maga bevallotta, hogy mintegy hatszáz nagy szjetj vallalat tartja kezebe a hatalmat, felügyeletet tartva az Egyesult Allamokban. Ezekhatmadat képező iparvallalat felett, mig a fennmaradó ezelhatmadot, tizmillió kisebb üzletember kepviseli. Igy mar eleve egyeni nyeresg van kialatszba, mig a tizmillió kis üzletember a gondokkal küzd. Az orosz ellenben az állami támogatást elvezo üzletek virágzznak csak, az önmaga erejere támaszkodó üzletemberi pedig elsodorja a magasba szökkenő árfelvam. A legrideb osszehasonlitas képezi legerősebben azt a párhuzamot, amely mostanig barátokká avatta a két államot.

Az orosz kérdés meg nem zarult le. Mire e sorok napvilágot látnak, addigra a birmeres nemet kulonagyures teljesen felemészti az orosz sereget. Moszkva fele szabad jesz az út! Es ezzel befejeződott az „onallo" európai Oroszország élete. A felszabadult turáni nepek pedig nemet vedonkeg alatt alkotnak fognak alkotni, hogy akrannak szoljon, mint a fehérorosznak meg lesz-ven vigre a szabadsaga, melyet eszakodok éta nélküloztak. Európa pedig megszabadul végre valahára a bolsevizmus remétől. Ma Bécsben mindenki tudja a győzelmet.

—

Az új terményárak

Most [illegible] hogy emlekeznek [illegible] a [illegible] munkank elmenetekepen es marsa Fürzett hat pengot, no meg a szoltat kapta. Ilyen terminvarak mellett valasszon helyzetbe kerult az egesz szaldatarsadalom s ugyan ki gondolhatott volna ekkor ujabb helyzetekre gep, felszerzalat, nemesitet [illegible] vagy mustrazva [illegible]

Nagyon lerdult a vilag kereke.

A terminvarak legujabb hivatalos megallapitasai annyi mondak kozzetodik ammar a kalaszosok termelesi, hogy ezt jelentos hiszmet is hoz. Az ujrendszer orszagszerlen egyszerson allapitja meg a termelesszamok arany [illegible] es a [illegible] Tavel lib tekvo gazdaszokon sem kerulnek hatranyos helyzetbe a Budapesztol kisebb tavolsagokra gazdalodokkal szemben. A kalaszosok latszatos arakat megallapitasanal dicsereszel volt a mineset, tehat gazdasagszerzoket [illegible] hogy most jobb minoseget, nagyobb fajsulyu [illegible]

A hadszinteken lezajlott legyaszteg a magas aruk indokolta teszik a gabonaszemelmet mely nemesek a harcolo honvedeinkkel, arok hozzatartozoinak es az itthon dolgozokkal szemben hazafias kotelessege, hanem mivel is, mert lenagyunkunk ki kell hasznalni a kedvezo [illegible] kulaszt, sejat anyagi erejuket [illegible] a nemzet javaszt erejet gyarapitjak.

A gazdasagi [illegible] folyamatunk egyos tentos kellene a mutragazas. Kalaszosaink fosztorsavigenye nagy s ugy elsoszerlam a hueges fosztorsvi mlanpdlasaroll kell gondokodhunus mert a fosztorsv nemesak a megdoleses, hanem nivenyes es allati karlyokkel ez [illegible] hanem az [illegible] termeszetnek a termeszetes szerint a lajtolt! A mottagzak megszabasai, ami lehet problemo mert egy marsa Szuperfosz [illegible] 35—60 kg. hum ellatottsaget kell kitiztonunk s ezzel legalabb 150—200 kg. termesfoldbeter erhetunk el mely minoseglen joval felette lesz a mottagzasaban gabonaznak.

A magyar mezogazdasag erdeke, hogy ez az igen fontos mutragya a mai jokoben is mindenkinek rendelkezesre alljon.

A kecskeméti gyümölcsfa-mintavédekezés eredményei

Csorba Zoltán dr. tanulmánya

A múlt év folyamán a földmivelési miniszterium és a város támogatásával Csorba Zoltán dr. kísérletügyi adjunktusnak a kecskeméti növénvegészségügyi körzet vezetőjének irányításával érdekes és tanulságos kísérletek történtek a pajzstetű elleni téli és nyári védekezési fendek elvégzésére és az eredmények megállapítására. Ezekről a kísérletekről Csorba Zoltán dr. értékes tanulmányban számol be.

A téli védekezési hatyanhárom szóbban nyolcszerhétszázolten gyümölcsfán tanulmányoztak. Mután a gyors kitavaszodás, fatisztogatás és permezés télvégi elvégzéscher elegendő munkanapot nem nyujt, a kísérletek tanulsága gyanánt Csorba Zoltán dr. nyomatékosan tanácsolja, hogy a munkák legnagyobb részét már az ősz folyamán el kell végezni annál is inkább, mert a tak alapos kéregtisztogatása valamint a helyes téli permezés kéjszi alapját a nyári védekezésnek. A pajzstetűirtás nyári permezésesetre alkalmasabbnak bizonyult a 0.1 százalékos tömény nikotin. 1 százalékos káliszappannal. A permezés sikere az időpontotól függ: akkor kell permezni, amikor a hatóanyagok rajtanak. Az eredményes védekezéshez hat permezés szükséges, a rajzásoknak megfelelően.

A tanulmány befejezésül a védekezés költségeiről is pontos számításokat tartalmaz s megállapítja hogy a szakszerűen végzett gyümölcsösben a pajzstetű irtásával kapcsolatos költségek a bevételbol kiemelen fedezhetők. A jövedelmezőt az általános gyümölcstermesztésnek alapja — írja Csorba Zoltán dr a kísérletszőlők kezelésben levő gyümölcsösök kezelésnek helyrejöttek be es szakszerűbb lesznek, ami a kertmesztek szakismereteinek jelentős emelése, szociális megerősítése is ha kell, a védekezesek rakényszerítése nélkül oldható meg.

Csorba Zoltán dr a kísérletek eredményeinek kozreadásával es a tanulságok összetoglalásával kezdemé gyumolcskultúrájának fenntartó erdeses szolgálatol lett.

Laptulajdonos és kiadó:
Első Kecskeméti Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság
Felelős szerkesztő: Rácz Béla dr.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: kettősplom köz

A FÜRDŐKERT
minden nap
este 9-től 2-ig nyitva!
DZSESSZ! CIGÁNY!

BUGACMONOSTOR HELYZETKÉP

Az életkeret

Olyan tanyaközösség Bugacmonostor mint amilyennek egy nagyvárosi gyerek, aki sohase látott tanyát, tanyásfiút az iskolakönyv kirajzolgatja elénjük (Képzelhető. Szabályosnak épített Cegla vasútállomás. Egyszer homokos út vezet a szelős szinte szabályosan elfekvő házsorokhoz. A falu közepén iskola, templom. Országrészlője is van Bugacmonostormak. Ez is jelzi, hogy ez a kis világ, mely félig-meddig fórsátrosa a 30.000 négyzetkilométeres puszta tanak, egyszersmind önfenntartó rész a mennyezetkösségnek. Bugacmonostor erede-de a bontóplán; magyarok jöttek nyílik vissza. A templom egy resze meg a sokszázéves romok köveiből épült. A házak különben az altföldi építkerés jellegzetes példái. Az aldakok kiveldnek, mint ahogy az orvostudomány előírná és az egészségi szempontok harmadrendű kérdésnek számíthatnák építésükné. Kellemes megelepetés azonban a kert-vilag. Fellünöen vérpek a kertek. Ez annál érdekeseb tény, mert a bugacmonostoriak igen dolgos emberek, akiknek kertesiházra a pihenőjükbőj kell időt elvonni. Ellen a kertben él az illeni lakosság. A tanyai vizsmyelitben magos életszínvonalukra rányomja bélyegét az, hogy körülbelül egy óránjra vannak kecskemétől és a vasútállomás a néhány lépésnyére van a falu szívétől.

Felnőtt társadalom

A munkában

A leírt kertben el a falukozösség kezel erzmyi lakosága. Bugacmonostor gazdasági és társadalmi jelentősége azonban jóval túlnő ezen a számszerű jelentőségen. Sok szempontból központnak tekintik a környeken lakok. A dolgozók társadalmnak ill van állandó találkozóhely. *A bugacmonostoriak országot járó emberek.* Az idén is tolbb mint százelvenen mentek el Szentes környezete aratni. Utána egyéb munkát is vállalnak es ott maradnak kötülbaj augusztus végéig. Az ok az, hogy ott jobbak a napszámok és tűleg, hogy ott tiszta búzát és árpát kapnak az aratáshoz résznek. Már évek óta eljárnak aratni ez a község élhonmaradottjai minden evben ujonnan hozott szokásokkal lepik meg. Különösen étkeiksen. Arra-felé valamivel változatosabb a tűzés. Több a főzelékféle és kevesebb a lebbenes. Az utaragtatóról erősen szelesedik a bugacmonostoriak látókére. Közvetlen összeköttetésbe kerülnek az ország más részein lakó magyarságal. Fiatalok mennek el nyaranként leginkább. Egyről értesülünk, hogy fényképezőgépe is van Téli estéken kártyázgatnak Szentes képei azok kezében, akik meg nem mozdultak ilyen távolságra a puszták világából.

Bugacmonostor lakói közül kevés az önálló kisbirtokos. Számuk fel tucat körül van Az illetőek magyarszerű napszámból él Szegény és bosszúsnak elő nép. Igen józnok. Fejlődésüket leszi közösségük a gazdakor Ennek kerekben gyakran eszegyumlnek. Vetőmagkiosztásban és permetszőnszaglan is részesülnek. Erősen munkatonik a szövetkezeste ránnyuk erő közösségükben. A felnőtt társadalom egyik fontos célkitűzése, hogy a gazdakor számára épüljek szerszeznek. Amig ilyen nem áll rendelkezésre, rendszeres kerí eletet nem jelzet teremteni.

Pihenésben, szórakozásban

Két templom van a közös kertben. Ilegge templomlépőjére, nem, különösen az ősöcsöle ünnepek Vasárnapunkent nyolcféle kilometerről gyalogolnak be sokan az Istenes szabadtérre.

Bugacmonostor erős szabókat fon dik be a nagyfalugiak A kilencszázegynehány lakosnak halvan rádókszinleke van. Ezek csak a legutóbbi három ev alatt kerültek ide Minden nagyobb eseményről a hangszóró egyhangúan az emberekel A jegyzőt közszóghozz adnaban vasárnapunkent delutáni órán az ősöcsöle Ünnepélyek a Fiatalok és a rádió remejere táncolnak. Legyekenél is elég sok a mulatság Volt

jobb bizonyítéka a falube jövő ujságok száma. *250-300 ujság érkezik naponta.* Nagyrészuk pesti. Ezenkívül számtalan egyházi és gazdasági hetilap Ez annyit jelent, hogy Bugacmonostor lakosságának szinszerűen minden tagja el van látva ujsággal. Elénk beszélgetés tárgya mindazonnal a világban történik. Bitka jó a vizsmy a lakosság és a jegyző körül. Hozzá jönnek tanácsért minden ügyes-bajos dologban. Legérdekesebb példa erre a kőzreimulítban történt, amikor a kenyérellátásban zavarok állnak elő.

A helyzet súlyos gondokat okozott a falunak. Nyolcnap szárán elkezeredetten ifjlegy asszonyok a községházára mentek. A jegyzőnek annyira nagy a türelme és bedolyásu, hogy néhány pere alatt megnyugtatta és szétoszlatta az egybegyűlt tömeget. Az emberek jöszonok. Meggondolásokban és tiszta fejben az alföldiek legjavából kerülnek ki. A falu epöellátása elegendő Nem ez a helyzet a petróleumellátás terén A kiutalt mennyiség elfogy legtöbb esetben az udvaron vagy az istallóban. Ami a ház számára marad, rendszerint nem elegendő.

Az egészségi állapot általában kielégítő Ennek tö oka, hogy a puszta néhány hónap óta állandóan orvtakó orvos gondjaina van bázva. A vasútvonal melletti kórház-ban kezelésg szintén segíti az egészségügyi helyzet. Megbetegedés esik azonban a tüdőbelhoma és ezen a nyáron a szamárköhögés is. Az emberek meghiznak a doktorban. Lelkes fiatalember és sikerült a lakosságnal megfelelő telki kapcsolatot létesíteni.

Gyermek társadalom

A falu közepén álló iskolába a szélrózsa minden szányából járnak a gyerekek Sok közülük 5 6 kilométer távolságra kell, hogy gyalogoljon. Ez a napi hidegben, melegben többörös, gyaloglás kifáraszítja a 7—12 éves gyermekeket. Általában a fiatal magyarok társadalma meglehetősen gyöngén áll egészségileg. Ennek fő oka a rossz táplálkozás Igen kevés a változatosság étkezésekben Zöldfőzelék ritka, gyümölcs pedig alig alig előforduló fogás a gyermekek táplálkozásban

Intelligenciájuk meglepően szeles és magas. Bevégelgeve 3—12 év közötti gyerekekkel, megjutdtam, hogy Kecskemiben mar mindegyikuk járt Egy-kettő a fővárosba is foljtott. A környékbeli helységeket jól ismerik és a nagyvilnak közül sokan elmentek szülőikkel Szentes környékére nyári munkára. Szinhárzó, mozitól, autóról, repülőgépről rezletes és kimerítő indomásuk van. Szerelnek Bugacmonostoron lakni. A szülők, gazdasági helyzetük miatt, csak kevés esetben képesek gyermekeikkel kellő módon foglalkozni. Most nyáron megnyílt az Egyesült Nap Tabor Gyermekkertje A lelkes fiatal önöző, tőnb mint tízkezy gyermekkel foglalkozik. Reggel 6 órától, amikor a szülők munkába mennek este 6 óráig állandóan törődünk a fiatal tanyai magyarokkal. Játék, hasznos foglalkozás, fürdés és kirándulás váltogatják egymást A reggeli és uzsonna a Zöldkereszttől jön. A tejben melyből bőségesen jut minden gyerekneki cukor van. Az ebédek legjobbosaiban a Zöldkereszt szervezet egész országra szóló előírása alapján kosztolnak Zöldfőzelék vitamin és kalóriadús tápanyagok kerülnek jól megfőzve a tanyai gyerekek elé Ezzel a felnőttek társadalmát mentesítik a gyermekek egészznapi táplálásától és a fiatalok megkapják a helyes és okszerű ételeket Hazakerülve otthon is vitamindús zöldfőzelékeket kérnek Téry ugyanis, hogy a legtöbb esetben ezeknek az elhagyása az otthoni ellapokból nem gazdasági ok miatt történik, hanem rossz megszokás Mintaszerű ez a nyári gyermekkert és *igen nagy szükség lenne tehen is állandó szóldára.* Úgy a gyerekek, mint a társadalom szempontjából nagyjelentőségu volna ilyen intézmény, mely még az iskolévek előtt kezdhe foglalná a fiatal magyar életeket Bugacmonostoron.

Nagy Iván

Kecskemét thj. város polgármesterétől.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A m. kir. belügyminiszter ár 190216—1941. PV. sz. felhatalmazása alapján Kecskemét thj. város tisztviselőinek és alkalmazottainak normálistevszámban megüresedett főiskolai képesítésűhez kötött gyakornoki állásra pályázatot hirdetek.

Az állással kapcsolatos képesítést az 1929. évi XXX. tc. 65. paragrafusa írja elő és az illetőnévy azonos az állami gyakornokok illetőnevivel. Az állás polgármesteri kinevezés útján kerül betöltésre

A pályázati kérvényhez eredetiben, vagy hitelesmásolatban a következő okmányokat kell csatolni:

1. magyar állampolgárságot igazoló okmányt, vagy az ott helyettesítő és tiszteni záradékkal ellátott illetőségi bizonyítvinyt.

2. újkelettű hatósági erkölcsi bizonyítványt, amely a szabadi állapotot és a nemzetbiztonságot is igazolja.

3. a testi és szellemi épségét igazoló ügyleleti kórházunkban tisztiorvosi bizonyítvanyt.

4. szülőszéi anyakonyvi kivonatot.

5. nős pályázók házassági anyakonyvi kivonatot.

6 a képesítést igazoló okiratot.

7. a katonai szolgálatra, hadirokkantságra, illetve vagy tizharcosi minősítő okmányokat.

8. a honvédszolgálatban állók, szolgálati bizonyítványt.

9 végül azt a körülmenyt, hogy a pályázó nem esik az 1939 evi IX. tc. 9-ik paragrafusa korlátozásai alá, a 7720—1909. M. I. sz rendelet 1. es 3 paragrafusai szerint kell igazolni

A pályázati határidő 1941. evi augusztus hó 8 napjának delt 12 órája.

A pályázati kérvényeket a város polgármesterihez cimezve a város főjegyzői hivatalaban szárosítva, I. em. 3. szj kell benyujtani, vagy oda postán elküldeni.

A pályázati kérvényeket 2 pengős, a beleegyelő mellékleteket pedig 30 filléres okmánybélyegzővel kell ellátni

Hiányosan felszerelt vagy elkésetben benyujtott pályázati kérvényeket nem vesznek figyelembe.

Dr Liszka polgármester

HIREK

	NAP		HOLD	
	kel	nyug	kel	nyug.
Vasárnap	4.22	19.19	4.23	16.29
Hétfő	4.23	19.48	2.05	17.22
Kedd	4.25	19.47	2.55	18.11
Szerda	4.26	19.45	3.47	18.56
Csütörtök	4.28	19.44	4.47	19.35
Péntek	4.28	19.44	5.51	20.12
Szombat	4.29	19.43	6.58	20.45

Július 14-ből 21-ig a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: — Csorba János (Kada Elek-utca), Katona Zsigmond (Batthyányi-utca) és Zimay Pál (Körösi-utca).

Július 21-ből 28-ig a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Farkas Béla dr. (Szabadság-tér) és Bács Béla (Mezö-utca).

— **A központi választmány** július 25-én, pénteken déli 12 órakor ülést tart a képviselőválasztók 1942. évi névjegyzéktervezetének felülvizsgálata és az ellene beadott felszólamlások elbírálása végett.

— **Tizenöt nap alatt be kell jelenteni a nikkeltárgyakat.** Akinek nikkelből, vagy túlnyomórészt nikkelt tartalmazó étvözetből készült, akár új, akár használt főzőüst, főzőbelét, vagy más konyhaedény, ipari, vagy mezőgazdasági üzemi berendezés, vagy csövezetek van birtokában, köteles azt 15 nap alatt az ipari anyaggazdálkodás fémipari bizottságának (Budapest, V., Akadémia-utca 1.) bejelenteni.

— **Uj húsárak** lépnek életbe ma, vasárnap. Az uj árakat a közellátási miniszter rendelete alapján *Liszka* Béla dr, polgármester állapította meg. A marhahús 2.04—2.36 P, a borjúhús 3.12—3.36 P.

— **Tanyai napközi otthon** kezdi meg működését a napokban Mindszentleten és Helvécián. A helvéciai otthon költtségeiről a Zöldkereszt gondoskodik. k

— **Legszebb fürdőruhák az idén is csak a Héjjas-harisnyaházban kaphatóan vannak**

— **Önkéntes ápolónői tanfolyam** kezdődött szombaton délután hat órakor a Vitéri Székházban Csereypechány Albin dr kórházi igazgató-főorvos vezetésével.

— **Felvidéki és kárpátaljai tanítók** pénteken látogatják meg a Kecskemétem. Megtátogatják a muzeumot, a városházát, a Hangya-telepet, a szeszfőzdét és a Katona-síremléket. A látottakról őszinte elismeréssel nyilatkoznak.

— **A Kecskeméti Gyorsírók Egyesületének választmánya** julius 22-én, kedden este 7 órakor választmányi ülést tart az egyesületi szakiskola gépirótermében, az Ujkollégiumban. A választmányi tagok szíves megjelenését kéri az elnökség.

— **A Turul Szövetség összes hajtársnőit és hajtársait felhívják,** hogy a hétenvegyházi napközi otthonban vasárnap délután rendezendő „faludéltúlanon" jelenjenek meg, indulás a háromnegyed 2 órás lajosmizsei vonattal, vagy kerékpáron pontosan 3 órakor a Turul helyisége előtt. Találkozás a Felbert-féle skolában háromnegyed 4 órakor

— **Divatrúhákat mindig a legszebb választék az a Héjjas-harisnyaházban**

— **Fizessen elő a Kecskeméti Lapokra!**

Tejesarnok élelmiszerárusítással a köz ponton átadó. Cím a kiadóhivatalban

Az én ablakomból

Szeretek játszani a szavakkal és [illegible] Márcokkal bennem. Ugy, mikém a idő. Es [illegible] vagy a kor[illegible] a jóféle kalandral. Egy mérő, két mérő, egy liter, kétliter [illegible] közel, távol, messze, tegnap, mostanában... Használjuk e fogalmakat naponta, de közelebbről nem vesszük szemügyre. Tér és idő. Ösztönjegy fogalmak, csak az egyik a tőlünk mindenik lényege, a másik kívülünk a lélek birodalma. A testen elsőbben, mesze, közel tekintünk szerint settéldhatnak az időben azonban csak a lélek. A test és lélek egymásban csak a jelen pillanatot érezi. Az előző pillanat már csak olyan [illegible] és a jövő még nem az.

Dr. Kerekes Sándort kimenetlek Zalahra ügyeinek. Grommel alkalmam meg, hogy szóval a kimenetesével egy barátokkal szülőjegyi évadat tanja kerül vissza szakebb hazájába. Idejében, mert más éppen elfogadnom voltak. Elgondolkoztam [illegible] mi, az, talán más szálhúsz esztendőre ott nevezunk a Kerekes évadával. Szép alá mennyszi és énekem szemlére alkalmam mar. élmagyszem alkalmam, ezen a tenger [illegible]

1888-ban itt be elkezdem gimnazista gyerekek Zalahra. Ebben a volt tanítóházban, Kerekes Sandor bácsiéhoz lakunk. Nem felejtem el meg élek Kaptam egy hatalmas barackot a fejemre és egy meg hatalmasabb sóvárt almát a markamba — mindkettőt szeretettel! Engem azonban már Sándor bácsi nem tanított de tanitott a fia András a Szilágyság híres „szilárdmárpedagógusa". Ezettségim után megszedtad a fiaát 1922-ig. Itt Kecskeméten ismerkedtem meg a csoltó fabbi tanjával. Miksa megszíttettem Kerekes Lori Lányával a Lilla néni memóriája révén az ismeretsig kitogjuk hatmanapsionan esztendőnek! Nak drága szilágysági pázdott emlitett fel a barnaldos emlékezetelt szép néni. Lakopadásom végén meg szeretettel kísértek és a kisfapuig. Ha szám a kedves nem kérnám ezután egy megélhetésivel

— Ni, felkem, mi van magával! Mogy nagy, hosszú, fekete ember volt, most meg kisfed szürke ember

A kérdés megzavart és felelni sem tudtam rá, mert bár volá igaz, hogy fesh mindom nem nagy, lehet a sok lenjhon kissé ösze is menten, mint a gumyagi szár, ha megszik, de fekete nahu nem volham A Kérkés évi-lanel otthon hagyattik ki. Eltesepem és megnyém. Lilla néni nagyon hirom generáció összekompromittált az ős szemszögemben. Nagyapám nagyanis jó barátje, sőt vőlége volt a bakodalmon Kerekes Sándor bácsinak, elkesepám pedig ősz évével együtt ötellenben laktak annak idején szőr. Balogh Henrikkel [illegible] nos, mindannyian nagy, jó meghitemult jó kete emberek voltak. Ezeket kereste ennem a mall derengő kaden keresztul Lilla néni. Ha összedom az éveket, hazug szek tabb mint száhúsz esztendőben foltal, vala le

Most Kerekes Sandor numero 3 kezdi utasta Zalahra. Legyen hahlag ni [illegible] hogy kertalanok is legyen. elpiu dessz, ezeje szilágy, tanulhatnak a szilágysági magyarsagnak mint olyan hosszú idő ezen volának. Ipen, ez egy kimenetel [illegible] kell lenneik!

Sz. F.

Németh tanmenet

VII.

Bár ich — gesund? — Egészséges vagyok ön? Ja, Sie sind gesund — Igen Ön egészséges; Nein, Sie sind nicht gesund — nem, Ön nem egészséges; Er ist + krank — Ö (hn) + beteg; Ist sie auch krank? — Ö (nn) is beteg? Nein sie ist nicht mehr *(mer)* krank — nem, ö (nn) már nem beteg. Ist es + warm? — meleg van? Ja, es ist heute sehr *(zer)* warm. Es ist + heiss *(heisz)* — forróság van. Wir sind + bereit *(bereit)* — mi készen vagyunk. Wir sind noch nicht bereit — mi még nem vagyunk készek. Sind sie noch hier? — ök még itt vannak? Nein, sie sind nicht mehr *(mer)* hier — nem, ok már nincsenek itt. Sind Sie noch hier? — Ön (vagy Önök) meg itt van (vannak)? Sind Sie schon gesund? — Ön (vagy Önök) már egészséges? Sind Sie schon satt? *(szatt)* — Ön (Önok) már jóllakott? Nein wir sind noch satt — nem, mi meg nem vagyunk jóllakottak. Wir sind noch hungrig — mi meg éhesek vagunk. — Haben Sie einen Hut? — Van Önnek egy kalapja? Ja ich habe einen neuen Hut — igen nekem van egy uj kalapom. (Szószerint: Igen, én birok egy uj kalapot). Hat er Zeit? *(cait)* — van neki (hn) ideje? Nein, er hat keine Zeit — nem, o neki nincs ideje; Sie hat Zeit — neki (nn) van ideje. Wir haben schönes Wetter — nekünk van szép időnk. (Szószerint: — a birunk szép időt); **Haben Sie Lust?** *(luszt)* — Van Önnek (vagy Önöknek) kedvük? Ja, wir haben Lust — igen nekünk van kedvünk. Haben Lust? — **van nekik kedvük? Ja sie haben Lust** — igen nekik van kedvük. Ich habe einen neuen Hut — nekem van egy uj kalapom. (Szószerint: én birok egy uj kalapot). Hat er keinen Mantel? — Önöki (hn) nincs kabátja (felöltője) Er hat zwei Mantel *(mentel)* — neki (hn) van két köpenye vagy kabátja; — Hat sie auch ein neues Kleid? — Van neki (nn) is uj ruhája? Nein sie hat kein neues Kleid. er hat einen neuen Anzug *(ancug)* — Nem, neki (nn) nincs uj ruhája, — öni ruhai, neki (hn) — öni uj öltönye. Haben Sie lange Hosen? *(hózén)* — Van Önnek hosszú nadrágja? Nein ich habe kurze Hosen — — Nem, nekem van rövid nadrágom; Diese Hose ist warm ist — Eme uj nadrág meleg, az (van) vékony. Ist dieses weisse Hemd + gut? — Van ezen fehér ing jó? Haben Sie ein weisses Kleid? — Van Önnek egy fehér ruhája? (Nöi ruha) Er hat einen Anzug — neki (hn) van öltönye. Sind diese Schuhe *(suhe)* teuer? — — Drágák ezen cipők? Wir haben teure Stiefel *(stifel)* — nekünk drága csizmáink vannak. Haben Sie solche Knöpfe? — van Önnek (vagy Önöknek) ilyen gombjaik? Nein wir haben keine solchen Knöpfe — nem, nekünk nincsenek ilyen gombjaink Der Zwirn *(cwirn)* — a cérna.

Leidenfrost: „Német Tanmenetet" 26 heti lecke, nyelvtanuj és 4000 szótarakkal, népszerű könyvtárlos kiadás 2.12 P. Kapható Leidenfrost Kecskemét, Rákóczi út 17. I. em. 2.

Heti beszámoló

Vasárnap, julius 13.: A piacon és az élternaokban a vásárlás közönség nagy meglepetésére hüvelyi bazakenyér került a fogyasztók elé. Sokan azt hittek, hogy az uj kölcsen kenyered ezek holott egy zárolt rakomány lőzi szabadult fel. Egy pénzügyőrö ellen indult eljárás annak ügye, egymásutan három igénylőlapot adott be és mindegyikben más adatot valt [illegible] Ilyen hőség volt a városban. 25.000 tizfilléres fagylaltot adtak el és a Szökő [illegible] volt. — Nagy károsnéj előtt kémény [illegible] szemelvett győzött a KM. Bekescsabán 3:1 re A nagy fölényben levő KMV 1:0-ra győzött a szegedi Vasutas II ellen. — Több mint 1500 mázsa barackot hozat fel a piacra. Az árak 70 fillér körül mozgtak.

Hétfő, julius 14. Meghirdette a város a pályázat egy gyakornoki kezelő és díjnoki állásra. — Magyarországon elfogták és Kecskemétre hozták Wachtler Mihály volt vörös katonat, akit Kiss Béla ügyvéd meggyilkolásával gyanúsítanak. Detektiv szállította be az ügyészség fogházába és kihallgatása megkezdődött. — Néhány helyen megkezdődött a próbaesőjés. Az egész termés betakarítása szigorú állami ellenőrzés alá került. — Tovább folytatódik a nagy meleg a városban. — A légoltalmi parancsnokság által hirdetett vöröskereszties tanfolyamra nagyszámmal jelentkeznek. — A gyümölcspiacot teljes egészében a barack uralta. A legjobb minőség árban elérte a 97 fillért. A legyengedhő 39 fillérnél kezdődött. Ezúttal jelent meg először az ösztibarack. Tíz kilót hozat fel és 180 fillérért adták el. A zöldségpiacra halalma, mennyiségi zöldpaprikát hoztak fel. Számuk meghaladta a 40.000 db.

Kedd, julius 15.: Másfélórás üzemszünet okozott a villanyellátásban egy helytört ág. — A szegedi továbbképző tanfolyamon kálese kecskemétiek tanitó vesz részt. — Autószerencsétlenség érte és meg halt az ujtelepi szanatoriumban Szabó László szakás Odön tanár fia. — A gyümölcspiacon a szép barack ára 1 pengő volt.

Szerda, julius 16. Befejezték a Kecskemét—békéscsabai kozut belső szakaszának kövezési munkálatait. — A Déli vidékre telepített kécskemétiek ma hazatérnek a városba. — A ref leánygimnázium most [illegible] tanuló meglátogatták Bugacot.

Csütörtök, julius 17.: Rendelet jelent meg, hogy tizenöt nap alatt be kell jelenteni a nikkelt tartalmazó ötvözetből készült tárgyakat. — A rendőrség szigorú rendeletet adott ki amelyben a jusztban [illegible] elkezdik a figyelmeztetés kerekpárosok kerekpárjait. — Ugyszáhtan és Felső [illegible] naponta tanyai barack kelet [illegible] Augusztus [illegible] napjáig meghirdették a tervpályázatot a hősi emlékmű, az országászló elhelyezésére és a [illegible] tér rendezésére.

Péntek, julius 18.: Rendelet jelent meg amely pontosan megszabályozza mindennemű elemiszer árát. — Egy másik rendelet biztosítja a csepőlegek útját a tanyákra. — Nagykőrösön akéit indítottak a gyümölcspaskolá cigányok ellen. — Hazszinelbenlevő árverést tüzött ki a város mintegy 98 hold városi földre.

Szombat, julius 19: 1349 mázsa barack került a piacra, mely elenk kevesbé mellett kelt el. A kiváló kajszi ára 1 P. a legolcsobb 60 fillérert kelt el. A zöldségpiacra 700 mázsa salátauborkát hoztak be, mely 16—18 filléres kilónkénti áron cserélt gazdát. — A MÁV vonalsin uj menetidőjak lépnek élethe. Az emelés tizenkét százalékos. — Még ebben az évben megkezdik az elökészületeket és kora tavasszal hozzá fognak a villanyáramhálózat átépítéséhe. — Megkezdik a kisalpári gőzfürészmalom épitését. — Felborult az uszó-ház a Hangya-anó.

MOZI

Városi Mozi

Vasárnap délelőtt fél 11, 4, fél 7 és 9 órakor Clark Gable, Claudette Colbert, Spencer Tracy, Hedy Lamarr fő szerepleisével

OLAJVÁROS

Hare az olajért.

Hétfőtől szerdáig fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor

HOTEL IMPERIAL

Világháborús film az orosz frontról.

KÓLOGSVÁRTOL ZAGONYIG.

Kis magyar film.

Magyar és UFA híradó.

Csütörtöktől vasárnapig Szeleczky Zita és Page Antal magyarkerti magyar filmje:

ELADÓ BIRTOK

Mikszáth Kálmán kis regénye.

Híradó.

— X —

Otthon Mozi

Julius 20-án, vasárnap délelőtt 9 11, délután egyenegyed 3, fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor. A film szerelmesvígjáték filmje

UJ HOLD

Főszerepben Jeanette MacDonald és Jon Eddy.

UFA híradó.

Julius 21—23-ig hétfőtől—szerdáig fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor orosztársvígjáték magyar film

GORODI FOGOLY

Főszereplők: Pethő Attila, Aderjan Eva, Ajthay Andor.

ERDÉLYI SZIMFÓNIA

Magyar kulturfilm és híradó.

Julius 24—27-ig csütörtöktől—vasárnapig, hétköznap egyenegyed 5, fél 7 és 9 órakor, vasárnap délelőtt fél 11, délután egyenegyed 3, fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor. A háborús Németország élő keresztmetszete

KIVÁNSÁG HANGVERSENY

A legszebb táncok és dalok. Magyar és UFA híradó.

Nyári ujdonságok

Kosztüm- és kabátanyagok, női és férfi szövetek, selymek, fehérnemű anyagok, vásznak, függönyök, szőnyegek és paplanok. Maradékok igen olcsón!

Árufurg. bev. helye!

FELDSTEIN és DEUTSCH

divathazában, Kéttemplom köz. Telefonszám: 178

Iskolai ruhaanyagok.

Őrlési választék! Olcsó árak!

Nyomatott az Eladó Kecskeméti Hírlapkiadó és Nyomda-Részvénytársaság könyvnyomdájában — Igazgató: Tóth László